

خواهی کرده اند که در مجلس ملی خوانده شود چون منسلست وقت هم گذشته برای مجلس دیگر خواهد ماند .
(مجلس ختم شد)

مذاکرات روز سه شنبه غره محرم الحرام ۱۳۳۶ دارالشورای ملی

قبل از انعقاد مجلس رسمی جمعی از صاحب منصبان تویفغانه که دیرروز بواسطه شنب وقت ممکن نشده بود قسم یاد نمایند امروز حاضر شده بطور مقرر قسم یاد کردند مجلس رسمی بدون حضور نظار منعقد و در ترتیب انتخاب باقی مانده و سکای طهران مذاکره شده و هریک از کلاهی معترم رای خود را در باب اشخاصی که در دهر نظر داشتند نوشتند در این موقع مجلس ملی شده پس از اخذ آراء اسامی اشخاصی که بسمت وکالت با کثرت آرا انتخاب شده بودند قرائت شد از قرائت قیل :

- (آقای مستوفی الممالک) (آقای مؤتمن الملک) ۷۷
- ۹۰
- (آقای شیخ حسین یزدی) (آقای حکیم الملک) ۷۷
- ۹۲
- ۵۸

قرار شده که از طرف مجلس با ایشان مرقوم شود حاضر شوند در باب سه نفر باقی مانده باینکه نفر وکیل طبقه جلیله شاهزادگان رافرار دادند که روز شنبه انتخاب شوند و در باب مجلسی که در هفته یک روز مخصوص مذاکره خود و کلاه باشد اظهار شد روز یکشنبه را قرار دادند و آقا شیخ حسین چنین اظهار داشت حالا که و کلاهی معترم در تکمیل نواقص مجلس اقدامات مجدانه دارند خوب است بموجب آن ماده قانون اساسی در باب نظارت پنج تن از علماء اعلام هم شرحی حضور آقایان حجج اسلام تعیف اشرف نوشته شود که بیست نفر با آن صفات مقرره معین و بمجلس معرفی فرمایند تا مجلس به اکثریت آراء پنج نفر را از بیست نفر انتخاب نماید یادداشت شد که شرح مزبور نوشته شود و به و م و کلاه اطلاع داده شد که فردا چهار ساعت بغروب مانده در مسجد سه سالار حضور بهم رسانند که بعضی از ادارات برای قسم یاد کردن حاضر خواهند شد .
(مجلس ختم شد)

مذاکرات روز پنج شنبه سیم محرم الحرام ۱۳۳۶ دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز سه شنبه غره را آقا میرزا ظاهر قرائت کردند در موقع معین مجلس رسمی منعقد گردیده و بواسطه یاره مطالب مهمه مجلس را سری نموده تقریباً بعد از یک ساعت مجلس ملی و شروع بمذاکرات گردید .

حاجی میرزا ابراهیم آقا - در این ایام از

سرحد اردبیل بیست و پنج نفر قزاق بدون اجازه دولت وارد خاک ایران شده و با این اتعادی که دولت و ملت ایران با دولت و ملت روس دارند هیچ وقت راضی نخواهند بود که بواسطه اینگونه

اتفاقات دولت و ملت ایران رنجش حاصل نمایند هنوز رنجشی که از ورود سی نفر قزاق از سرحد چلغیا بخت حاصل شده از خاطر ملت زایل نگردیده مجدداً ورود این بیست و پنج نفر موجب از یاد رنجش ملت ایران گردیده گمان میکنم که این اجازه از طرف مأمورین سرحدی ما شده خوبست

جناب وزیر این مطلب را توضیح نمایند که چرا مأمور سرحد این اجازه را داده .

وزیر تجارت - اگر چه جواب این مسئله

راجع بوئیر امور خارجه است ولی چون وزیر کمیسیون سرحدی این مذاکره شده و از وزیر امور خارجه سؤال شد جواب دادند که از طرف سفیر دولت روس در این خصوص به بنده اظهار شد و بنده اجازه ندادم حال از قرائت معلوم گویا مدیر گمرک اجازه داده است و از مدیر گمرک جهت سؤال شد در جواب اظهار داشته است که سفیر روس بمن نوشته است من با وزیر امور خارجه در این باب مذاکره کرده ام و مطلب تمام است شما عجاله اجازه بدهید وارد شوند تا بعد و کافدی هم در این خصوص مدیر گمرک بمن نوشته حاضر است اگر بخواهید قرائت شود .

حاجی معین التجار - اگر اجازه میدهید این مسئله هم در کمیسیون سرحدی مطرح مذاکره شده نتیجه آن بمجلس اظهار شود .

آقای سید حسن ققی زاده - بنده مکرر

گفته ام که و کلاه ملت چند وظیفه عمده دارند و عمده ترین آنها اینست که ملت ما را از ولایات دور انتخاب کرده و اینجا فرستاده اند اول وظیفه ما آنست که حفظ استقلال ملت و مملکت را بناییم و ببقیده بنده این مسئله خیلی بی حیثیتی است که من اینجا نشسته بشوم بکافدی سی دو نفر سوار اجنبی بدون اجازه وارد خاک ما بشوند اگر چه ملت و ما خیلی فراموش کار و کم حرارت هستیم و منتها حرارت ما اینست که هر وقت چند سواری وارد خاک ما شد چند روزی جزئی هجانی پیدا کرده بعد ساکت میشویم و هنوز بیست روز نگذشته باز خبر میرسد بیست و دو نفر سوار هندی بدون اجازه باهواز و مجمره وارد شده است و باز بیست روز نگذشته بیست و پنج نفر قزاق از سرحد اردبیل وارد خاک ما میشوند از وزراء توضیح میخواهیم جواب میدهند اطلاع نداریم و ابداً جلوگیری از این تجاوزات نمیشود و مثل این است که قزاق از ایران بیاد کوبه یا جای دیگر از داخله خودشان ورود مینمایند همینطور بظاک ایران وارد میشوند بدون اینکه ملاحظه و تصور نمایند که قانون بین المللی هم هست پس در اینصورت دیگر چه سلطنتی وجه وزیری وجه مجلسی فایده نشستن ما در اینجا چیست یک نفر فرنگی رئیس گمرک که تابع وزیر تجارت ما است مستقیماً اجازه ورود سوار اجنبی را بظاک ما میدهد و جواب میگوید که سفیر چنین بمن نوشته بود و منتهی اقدامات وزیر در این مورد اینست که بشخص مامور بگوید شما کار بدی کردید و این حرف را هم با کمال ملایمت احتیاط میگوید با اینکه او مستخدم دولت است و همه نوع حق مؤاخذه را از او دارد .

وزیر تجارت - اما در خصوص ورود دسته

قزاق سابق در آن وقت اداره گمرک با من نبوده و بنده داخل در کابینه وزراء نبودم پس از آنکه داخل در کابینه وزراء شدم و اذکاره گمرک باینده شد در این چند روزه این واقعه رخ داد و در این باب

شوسی رئیس گمرک آنها نوشتیم او جواب چنین داده است در باب ورود سوار های اولی چند نفر سوار بدون آمدن ازمن اجازه ورود خواهند و من اجازه ندادم بعد نراهی واقع شد آنها هم ورود نمودند در هر صورت من این جوابها را صحیح ندانستم و نتوانم پذیرفت و این واقعه هم که در این چند روزه واقع شده مشمول مذاکره هستیم و میدانید که اینها بواسطه ترتیبات سابقه آن اقتداری که داشتند هنوز هم بهمان خیال باقی هستند ولی اقدامات تلازم شده جلوگیری سخت خواهد شد که دیگر اینگونه حوادث اتفاق نیفتد .

آقای سید حسن ققی زاده - یک نفر مدیر

گمرک مستخدم دولتی پیش نیست چه اقتداری دارد این اقتدار بواسطه سستی و عدم اقدامات وزراء بوده است .

وزیر تجارت - بلی اقتدار آنها بواسطه

سستی و مسامحه وزراء بوده .

وکیل التجار - آنچه در این باب لازم بود

گفته شد و صحیح نیست که یک نفر مدیر گمرک بگوید که مستقیماً سفیر بمن چنین نوشته است و وزیر هم نباید این عذر را از او بپذیرد عجب تر اینست که در روزنامه تلگرافی بطرز بویغ دیدم که نوشته بودند فرستادن آن بیست و پنج نفر قزاق برای حفظ قونسولگری تبریز و بواسطه گفته شدن آن یک نفر حامل بیست بوده است و در صورت امنیت و دفع اختلال آنها را خواهند بر گردانید مقصود اینست در روزنامهجات آنها از طرف دولت روس اینگونه ملامت ظاهر میشود ولی در داخلی مدیر گمرک میگوید که مستقیماً سفیر بمن نوشته و از وزراء سؤال میشود جواب می دهند که اطلاع نداریم .

احسن الدوله - بنده عرض میکنم از روزیکه

هیسو نوز و سایر بلژیکیها را آوردند و ریاست گمرک را با آنها دادند ابداً بحساب و ترتیب آنها رسیدگی نشده و از پول خود ما قسط استقراض روس را که پرداختند مثل اینکه حق القدر کرده او را خدمت شاه بردند و معرفی کرده انگشتر برای او گرفتند و برای همین ترتیبات آنها ابداً اهتتا ندارند باز هم می شنویم فلان بلژیکی کنتراش سر آمده و میخواهند با او تجدید کثرات کنند نمی دانم علت این ترتیبات چیست ؟

حاج معین التجار - چندی قبل شنیدم در

مختار روس بجناب وزیر امور خارجه گفته اند از این سوار و قزاقی که وارد کرده ایم هیچ مقصود و منظوری نداریم جز حفظ جنرال قونسولگری و البته پس از تامین تبریز و اردبیل فوراً آنها را بر میگرددانیم آیا این مسئله حقیقت دارد یا خیر ؟

وزیر امور خارجه - بلی نوشته اند که

این قزاقها را برای حفظ امنیت جنرال قونسولگری وارد کرده ایم و اشاره کرده بودند که بواسطه نقل آن یک نفر و اغتشاش سرحد این اقدام شده و چون با اطمینان داده اند این قزاقها خواهند رفت و این نوشته حلی ضبط است ولی بدیهتانه بعد از آن آن